

Unudulmaz Vaqif Mustafazadə

İlahi duyumlu caz dahisi

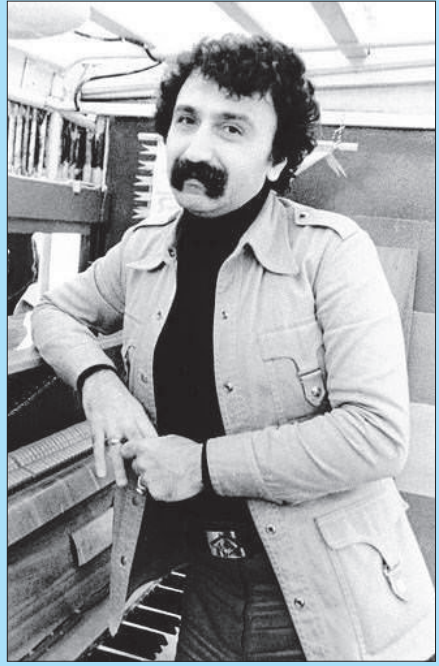
Cənnət qoxulu kövrək yaz havası təbiətə can verib onu diriltiyi kimi, yer üzünün əşrəfi olan insan oğlunun ruhunun təzələnməsi üçün də yeni nəfəs lazım idi. Məhz belə ilq nəfəsli bahar günlərinin biri – martın 16-sı Vaqif Mustafazadəni dünyaya bəxş etdi. Bənzərsiz, ilahi musiqi duyumu onun qeyri-adi istedadının sərhədsiz olduğunu tez bir zamanda bürüzə verdi. Heç kimə bənzəməyən, sərhəd tanımayan musiqiçi yeni üföqlər fəth etdi, hələ sağlığında ölümsüzləşdi...

Çünki qeyri-adi istedadı, novatorluğu ilə Azərbaycan caz musiqisinə yeni, orijinal üslub bəxş edən istedadlı musiqiçinin saysız-hesabsız pərəstişkarları artıq onun yolunu seçməyə başlamışdılar. Gənc musiqiçinin ölkəmizdə sosializm siyasətinin hökm sürdüyü ən çətin dövəndə sədd, maneə tanımaması, cəsəretilə irəliləməsini o dövrün gənc nəslı bəyənşə də, dəstəkləyə bilmirdi. Açıq-aydın görünürdü ki, Vaqif Mustafazadə yeni streeitiplər yaratmağa qadirdir və bunun cəmiyyət tərəfindən birmənalı qarşılanmaması təbii idi. Bu gün Vaqif Mustafazadəni özünə ustad seçən, onun yaradıcılıq imkanlarından geniş bəhrələnen böyük bir nəslin yetişməsi təsadüfi deyil.

Əməkdar incəsənət xadimi Vaqif Gərayzadə də V.Mustafazadə yaradıcılığının bir ümman olduğunu deyir. Musiqi tariximizdə inqilabi dəyişikliklər edən, Azərbaycan caz fikrinin yaradıcılarından və caz musiqisinin banilərindən biri sayılan görkəmli sənət ustasının milli musiqimizin inkişafına qiymətli töhfələr verdiyini vurğuladı:

“Vaqif Mustafazadənin yaradıcılığı ümman idi və ona baş vurmaq bizə böyük potensial qazandırır. O, çoxları kimi mənim də kumirim idi. Həmin dövrdə çox gənc olsaq da, bu böyük sənətkarın bütün maneələri aşaraq sərbəst və azad şəkildə öz istəyinə, seçdiyı hədəfə doğru getdiyini başa düşürdük. Bu, bizim qarşımızda da böyük perspektivlər açır, uğurlara həvəsləndirirdi. Sənətdə onun kimi əzmkar olmağa can atırdıq. Onun ifaları və musiqiləri o dövr üçün çox cəlbədicı və kifayət qədər cəsəretili idi. Həmin dövrlər onun “Düşüncə”, “Bakı gecələri”, “Əzizəni gözləyirəm”, “Mart ayı”, “Qərənfil” və digər musiqiləri gənclər arasında çox populyar idi”.

Müsaibimiz daha sonra dedi: “Vaqif Mustafazadənin böyüklüyü onda idi ki, Şərq muğamını qərb dinləyicisinin anladığı bir dillə – yəni caz dilində böyük ustalılıqla təqdim edə bilirdi. Muğamlarımızı ənənəvi caz texnikası ilə birləşdirib, muğamla cazın sintezini yaratması cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmasa da, bu onu böyük

sənət yolundan sapındırmırdı. Onun musiqimizə gətirdiyi bu yeniliyin müasir zamana qədər öz aktualılığını qoruyub saxlaması V.Mustafazadənin nə qədər böyük sənətkar olduğunu bariz nümunəsidir. Elə indi də bir çox musiqiçilər məhz onun yaratdığı caz-muğam sintezindən öz ifalarında istifadə edirlər. “Böyük bir musiqiçi nəslinin yetişməsində Azərbaycan muğam caz hərəkatının memarı Vaqif Mustafazadə məkəbinin böyük rolu olub”.

Qeyd edək ki, Vaqif Mustafazadə 1940-cı ildə Bakı şəhərində anadan olub. Kiçik yaşlarında atasını itirdiyi üçün məkəbdə musiqi müəlliməsi işləyən anası Zivər onun tərbiyəsi ilə məşğul olub. 1963-cü ildə Asəf Zeynallı adına Bakı Musiqi Kollecinı bitirib Bakı Musiqi Akademiyasına daxil olub. Həmin dövrlərdə kiçik konsertlər verib, əsasən klassik caz, bluz və oynaq mahırlar ifaçısı kimi tanınmağa başlayıb.

“Orero” ansambllı, “Leyli” və “Sevil” qadın vokal instrumental və “Muğam” instrumental ansamblları, “Qafqaz” caz üçlüyünə rəhbərlik edib, bir sıra beynəlxalq caz müsabiqələri və festivallarının laureatı olub.

Monakoda 1978-ci ildə keçirilən beynəlxalq caz festivalında “Əzizəni gözləyirəm” musiqisinə görə birinci yeri tutub. 1979-cu ildə ona Əməkdar artist adı verilib.

1982-ci ildə, ölümündən sonra Azərbaycan Dövlət Mükafatına layiq görülüb. O, forte-piano konsertlərinin, “Muğam” simfoniyası və başqa forte-piano şedevrlərinin müəllifidir.

Yaşasaydı, bu gün 83 yaşını qeyd edəcəkdı. Onun 1940-cı ildən 1979-cu ilədək davam edən və bir zamana sığmayan şərəfli ömrü əbədi yaddaşlara köçdü.

Leyla QURBANOVA,
“Xalq qəzeti”